

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ : ปัญหาทางกฎหมายในการแปรรูปธนาคารอาคารสงเคราะห์
ชื่อผู้เขียน : นายจรินทร์ รังแก้ว
ชื่อปริญญา : นิติศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชา : กฎหมายธุรกิจ
ปีการศึกษา : 2545

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ :

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์อรรณพ พจนานุรัตน์ ประธานกรรมการ
2. อาจารย์โชติช่วง ภิรมย์

การแปรรูปรัฐวิสาหกิจ (Privatization) หรือการแปรรูปกิจการให้เป็นบริษัท (Corporatisation) เพื่อให้เอกชนเข้ามามีบทบาทในรัฐวิสาหกิจเป็นผลโดยตรงมาจากกรณีในประเทศไทยได้ขอความช่วยเหลือทางการเงิน และวิชาการจากกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (International Monetary Fund หรือ IMF) ในปี พ.ศ. 2539 ซึ่ง IMF ได้กำหนดเงื่อนไขในการถอนเงินกู้ให้ ประเทศไทยจะต้องปฏิบัติตามเป้าหมายเศรษฐกิจ และการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน รวมทั้งต้องมีการทบทวนเป้าหมายการดำเนินนโยบายด้านต่างๆ ตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ โดยประเด็นเรื่องรัฐวิสาหกิจเป็นเงื่อนไขสำคัญประการหนึ่งในการดำเนินนโยบายตามข้อตกลง

ธนาคารอาคารสงเคราะห์ (ธอส.) ซึ่งเป็นหน่วยงานรัฐวิสาหกิจที่ได้ถูกจัดตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติธนาคารอาคารสงเคราะห์ พ.ศ. 2496 เป็นองค์การของรัฐที่มีทุนเป็นก้อนไม่ใช่อยู่นี้อายุในรูปทุนเรือนหุ้น และมีวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งเพื่อช่วยเหลือทางการเงินให้ประชาชนได้มีที่อยู่อาศัยตามสมควรแก่สภาพนั้น มีความจำเป็นที่ต้องเปลี่ยนแปลงสภาพขององค์กรไปจากเดิม เนื่องจากในปัจจุบันรัฐมีนโยบายที่จะให้เอกชนเข้ามามีบทบาทในกิจการของรัฐมากขึ้น โดยการลดบทบาทของภาครัฐลง ลดการผูกขาดที่กระทำโดยรัฐมาส่งเสริมการค้าเสรีเพื่อให้การแข่งขันในภาคเอกชน รัฐบาลจึงมีแนว

ความคิดที่จะให้มีการแปรรูป รอส. เนื่องจากต้องการให้ธนาคารหาแหล่งเงินทุนมาใช้
จ่ายในการดำเนินกิจการของตนเองแทนการขอเงินอุดหนุนจากรัฐและการกู้ยืมเงินจาก
ต่างประเทศโดยรัฐเป็นผู้ค้ำประกัน เพื่อให้การบริหารงานมีความคล่องตัว ลดความ
เป็นราชการลง และมีลักษณะเป็นธุรกิจมากขึ้น มีอิสระทั้งทางด้านกฎหมาย และด้าน
การเงิน ตลอดจนเปิดโอกาสให้พนักงาน ลูกจ้างของ รอส. และประชาชนนักลงทุน
ทั่วไปได้มีโอกาสเป็นเจ้าของกิจการโดยการถือหุ้นของธนาคาร ซึ่ง รอส. อยู่ในแผนงาน
ของรัฐที่ต้องถูกแปรรูป และจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ ในไตรมาสที่ 3 ของปี พ.ศ.
2545 แต่อย่างไรก็ดี ในขณะนี้ กระทรวงการคลัง ได้ออกแถลงข่าวว่าคณะรัฐมนตรีได้มี
มติเมื่อวันที่ 20 สิงหาคม 2545 ให้เลื่อนการแปรรูป รอส. ออกไปจากกำหนดเวลาเดิม
ก่อน

สำหรับวิธีการเปลี่ยนองค์กรของ รอส. นั้น ตามนโยบายของรัฐบาล และ
กระทรวงการคลังที่เป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่กำกับดูแล มีความต้องการที่จะให้มีการ
แปรรูปธนาคารตามแนวทางของพระราชบัญญัติทุนรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. 2542 มากกว่าวิธีอื่น
เพราะถือว่าเป็นกฎหมายกลางสำหรับใช้ในการแปรรูปรัฐวิสาหกิจโดยเฉพาะ โดยไม่
ต้องออกกฎหมายเพื่อยกเลิกหรือแก้ไขกฎหมายจัดตั้งรัฐวิสาหกิจที่ละแห่งเหมือนใน
อดีตที่ผ่านมา

แต่ทั้งนี้ การแปรรูปรัฐวิสาหกิจตามขั้นตอนของกฎหมายทุนรัฐวิสาหกิจนั้น จาก
การศึกษาค้นคว้าของผู้วิจัย และบทความทางวิชาการต่าง ๆ ทำให้ทราบว่ากฎหมายฉบับ
ดังกล่าว มีปัญหา และอุปสรรคทางกฎหมายในการบังคับใช้ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับองค์
ประกอบของคณะกรรมการเตรียมการจัดตั้งบริษัท ความมั่นคงในการทำงานของ
พนักงาน และสัดส่วนการถือหุ้นของรัฐภายหลังการแปรรูป ดังนั้น หาก รอส. มีความ
ประสงค์จะนำกฎหมายทุนรัฐวิสาหกิจไปใช้เป็นกลไกในการเปลี่ยนแปลงโครงสร้าง
ขององค์กร จึงจำเป็นต้องศึกษาและเตรียมแนวทางในการแก้ไขของปัญหาดังกล่าวไว้
ด้วย

Thesis Title : Legal Problems for Privatization of Government
Housing Bank

Student's Name : Mr. Jarin Rangkaew

Degree Sought : Master of Laws

Academic year : 2002

Advisory Committee :

1. Asst. Prof. Aurawan Pojananurat Chairperson
2. Mr. Choatchoung Piromya

Privatization or transfer of an affair to be a corporatisation in order to grant a private sector to play a role in State Enterprises resulted directly from a case that was requested for financial and academic assistance from International Monetary Fund or IMF in 1996 by Thailand which a withdrawal of loan was stipulated by IMF for Thailand to observe economic targets and reformation of financial institute systems including the necessity to have a revision in targets relating to undertaking of various policies as a period of time specified which a point of a State Enterprise in an important condition in carrying out policies according and agreement

The Government Housing Bank (GHB.) which is a State Enterprise agency that was being established, according to The Government Housing Bank Act B. E. 2496 (A. D.1953), is a state organization that possesses money in a lump sum but not in a form of capital stock pattern and its purpose

in establishing is to provide assistance in financial area for people to have their own residence to be appropriate with their own personal condition. It is necessary to change its organization conditions from its former aspect because, at present, the government has a policy to allow private sector to take part increasingly by reducing a role of government sector and reducing of government monopoly and turning to encourage trading liberalization to have competition within a private sector. The government, as such, had an idea to have a privatization of GHB, because it was a requirement to let the bank to seek for capital sources in order to spending in operation of its enterprise instead of asking for subsidies from the government and to seek for loans from abroad which is to guaranteed by the government, in order to push the management to have its versatility and reduce the red tape and to be more businesslike and independent operate both legal and financial aspects, including to open an opportunity for the staff and employees of the GHB, the general public and private investors to have an opportunity to own the enterprise by holding the bank shares, which the GHB is in the plan to privatize and be listed company with stock exchange in the third quarter of the year 2002. However, presently the Ministry of Finance has announced that the cabinet passed a resolution on August 20, 2002 on the postponement of the GHB's privatization from the previous schedule.

Concerning methods of changing the organization structure of GHB, and according to the government policy and Ministry of Finance which is an agency to oversee this matter, they desire to privatize the bank in compliance

with State Enterprise Capital Act BE. 2542 (A. D. 1999) rather than other methods. The reason is that it is regarded as a mediate law to be used in specific privatization without any legislation of other laws for cancelation or without amending laws for establishing State Enterprises in the form of one by one as ever did in the past.

In this regard, in privatization of State Enterprises, according to stages of State Enterprise laws and by a study and an investigation of the researcher as well as by referring to various academic articles, it caused to be known that such a law had a problem and legal obstacles to be enforceable in part involved in component of Board of Committee for preparation is company estabbling, security in working performance of employees and preportion of share holding by for government after privatization. Therefore, in GHB case, it requires to bring State Enterprise Capital Law to be applied as a mechanism in changing of organizational structure, it is also needed to study and prepare ways in solution of such a problems.